

รายงานการสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล
โดยผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

สำหรับงวดสามเดือนและเก้าสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานการสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลโดยผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สอบทานงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับงวดสามเดือนและเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 และหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลแบบย่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลเหล่านี้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการให้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลดังกล่าวจากผลการสอบทานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ขอบเขตการสอบทาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานสอบทานตามมาตรฐานงานสอบทาน รหัส 2410 “การสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกิจการ” การสอบทานดังกล่าวประกอบด้วย การใช้วิธีการสอบถามบุคคลากรซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี และการวิเคราะห์เปรียบเทียบและวิธีการสอบทานอื่น การสอบทานนี้มีขอบเขตจำกัดว่าการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถได้ความเชื่อมั่นว่าจะพบเรื่องที่มีนัยสำคัญทั้งหมดซึ่งอาจพบได้จากการตรวจสอบ ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงไม่แสดงความเห็นต่อข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลที่สอบทาน

ข้อสรุป

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อว่าข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล ในสาระสำคัญจากการสอบทานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางภัทรา ไชว์ศรี)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางจิตรา เมฆापงศ์พันธุ์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 5

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

		หน่วย : พันบาท	
	หมายเหตุ	30 กันยายน 2561 (ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบแล้ว)
สินทรัพย์			
เงินสด	6.1	5,871,700	5,267,499
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	6.2	53,081,373	31,490,250
เงินลงทุนสุทธิ	6.3	40,930,750	50,460,647
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	6.4		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		1,032,809,723	992,673,499
ดอกเบี้ยค้างรับ		3,976,407	4,067,738
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		<u>1,036,786,130</u>	<u>996,741,237</u>
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	6.5	75,701,284	67,433,879
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		<u>961,084,846</u>	<u>929,307,358</u>
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	6.23.2		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ			
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		63,786,591	30,772,610
ดอกเบี้ยค้างรับตามธุรกรรมนโยบายรัฐ			
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		198,049	105,135
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ		<u>63,984,640</u>	<u>30,877,745</u>
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามธุรกรรมนโยบายรัฐ		1,539,738	1,011,181
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		<u>62,444,902</u>	<u>29,866,564</u>
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	6.8	9,815,662	7,707,536
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ		3,458,104	3,444,303
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ		705,864	410,730
ลูกหนี้ดำเนินงานค้ำประกัน		1,856,743	2,057,620
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	6.9	2,524,929	2,445,226
รวมสินทรัพย์		<u><u>1,141,774,873</u></u>	<u><u>1,062,457,733</u></u>

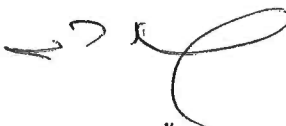
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	30 กันยายน 2561 (ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบแล้ว)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินรับฝาก		917,249,090	858,073,774
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	6.10	1,267,538	1,916,534
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		1,297,034	2,500,617
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	6.11	130,100,000	115,100,000
ประมาณการหนี้สิน	6.12	1,701,831	1,562,589
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		5,177,677	4,839,836
โบนัสค้างจ่าย		956,624	1,154,407
หนี้สินอื่น		2,538,459	2,704,184
รวมหนี้สิน		1,060,288,253	987,851,941
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุน		20,320,329	20,320,329
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
เงินสำรองตามกฎหมาย		23,605,343	21,242,801
อื่น ๆ		1,200,000	1,200,000
ยังไม่ได้จัดสรร		36,360,948	31,842,662
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		81,486,620	74,605,792
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,141,774,873	1,062,457,733

หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล)

ประธานกรรมการ

(นายฉัตรชัย ศิริโล)

กรรมการผู้จัดการ

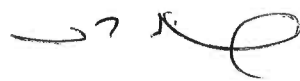
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ
แต่สอบทานแล้ว)

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หน่วย : พันบาท

	2561	2560
รายได้ดอกเบี้ย	12,688,738	12,243,878
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	5,103,621	4,748,905
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	7,585,117	7,494,973
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	260,487	223,982
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	4,899	5,931
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	255,588	218,051
กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย	70,952	113,480
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	99,764	234,336
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	532,996	278,678
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	8,544,417	8,339,518
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	1,042,829	911,369
ค่าตอบแทนกรรมการ	1,010	1,301
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	371,887	360,941
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	113,121	-
อื่น ๆ	433,171	494,597
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	1,962,018	1,768,208
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	401,549	217,011
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	2,974,862	3,487,716
กำไรสุทธิ	3,205,988	2,866,583
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	3,205,988	2,866,583

หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล)
ประธานกรรมการ

(นายฉัตรชัย ศิริไล)
กรรมการผู้จัดการ

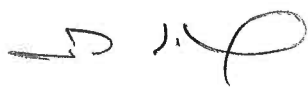
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ
แต่สอบทานแล้ว)

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
รายได้ดอกเบี้ย	6.17	37,911,622	35,797,489
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	6.18	15,242,039	14,081,242
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		<u>22,669,583</u>	<u>21,716,247</u>
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		886,771	783,435
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		13,102	16,640
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	6.19	<u>873,669</u>	<u>766,795</u>
กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย		235,382	338,379
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		260,046	678,256
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	6.23.4	1,308,570	799,754
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		<u>25,347,250</u>	<u>24,299,431</u>
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		3,162,587	2,788,188
ค่าตอบแทนกรรมการ		3,290	3,372
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		1,154,060	1,074,478
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์		225,237	-
อื่น ๆ		1,196,346	942,250
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		<u>5,741,520</u>	<u>4,808,288</u>
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	6.23.5	941,458	618,197
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	6.20	9,018,934	9,824,643
กำไรสุทธิ		<u>9,645,338</u>	<u>9,048,303</u>
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น		-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		<u>9,645,338</u>	<u>9,048,303</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล)
ประธานกรรมการ

(นายฉัตรชัย ศิริโล)
กรรมการผู้จัดการ

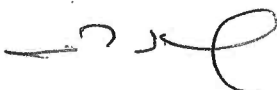
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ
แต่สอบทานแล้ว)

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	ทุน	กำไรสะสม			รวม
		จัดสรรแล้ว		ยังไม่ได้จัดสรร	
		ทุนสำรอง ตามกฎหมาย	อื่น ๆ		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	20,320,329	19,279,141	1,200,000	26,790,725	67,590,195
เงินสำรองตามกฎหมาย	-	1,963,660	-	(1,963,660)	-
เงินนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	6.21	-	-	(2,245,400)	(2,245,400)
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	9,048,303	9,048,303
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560	20,320,329	21,242,801	1,200,000	31,629,968	74,393,098
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	20,320,329	21,242,801	1,200,000	31,842,662	74,605,792
เงินสำรองตามกฎหมาย	6.22	-	2,362,542	(2,362,542)	-
เงินนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	6.21	-	-	(2,764,510)	(2,764,510)
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	9,645,338	9,645,338
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561	20,320,329	23,605,343	1,200,000	36,360,948	81,486,620

หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล)
ประธานกรรมการ

(นายฉัตรชัย ศิริโล)
กรรมการผู้จัดการ

(ยังไม่ได้ตรวจสอบ
แต่สอบทานแล้ว)

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกระแสเงินสด
สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	9,645,338	9,048,303
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) -		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	398,352	275,332
ค่าใช้จ่ายเงินกู้ตัดจ่าย	4,790	4,566
สิทธิการเช่าตัดจ่าย	2,338	2,054
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	9,018,934	9,824,643
รายได้จากสินทรัพย์บริจาค	(14)	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	534,347	-
กลับรายการด้อยค่าจากการขายทรัพย์สินรอการขาย	(309,110)	(425,968)
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(271,630)	(374,639)
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าเงินลงทุนตัดจำหน่าย	(595,675)	(365,061)
สินทรัพย์ตัดจำหน่าย	11,091	6,733
รายได้ค้างรับอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(84)	254
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์อื่น	96,796	83,695
ประมาณการหนี้สินโครงการผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มขึ้น	140,104	104,272
ประมาณการหนี้สินจากการชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(862)	1,364
โบนัสค้างจ่ายลดลง	(197,783)	(161,097)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นลดลง	(329,873)	(301,817)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(23,246,088)	(22,026,502)
รายได้เงินปันผล	(15,000)	(13,125)
เงินสดรับดอกเบี้ย	39,177,004	36,446,304
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(15,596,478)	(14,252,892)
เงินสดรับเงินปันผล	15,000	13,125
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์		
และหนี้สินดำเนินงาน	18,481,497	17,889,544
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(180)	(272)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ระยะสั้น	10,125,572	(6,366,465)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	(72,944,822)	(43,589,534)
ทรัพย์สินรอการขาย	(3,123,546)	(2,476,095)
ลูกหนี้ดำเนินคดีแพ่ง	200,877	(48,788)
สินทรัพย์อื่น	(182,479)	(433,990)

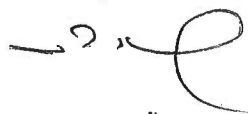
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ยังไม่ได้ตรวจสอบ
แต่สอบทานแล้ว)

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

	หมายเหตุ	2561	2560
หน่วย : พันบาท			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)			
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เงินรับฝาก		59,175,316	81,980,341
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน		(648,996)	(6,728,493)
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		(1,203,583)	40,704
หนี้สินอื่น		778,100	698,696
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		<u>10,657,756</u>	<u>40,965,648</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(13,431)	(62,422)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		14	382
เงินสดจ่ายในงานระหว่างก่อสร้าง		(671,121)	(309,257)
เงินสดจ่ายในสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น		(3,046)	(12,029)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		<u>(687,584)</u>	<u>(383,326)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดจ่ายชำระคืนเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน		(7,918)	(3,422)
เงินสดรับจากการออกพันธบัตรเงินกู้		33,200,000	-
เงินสดจ่ายชำระคืนพันธบัตรเงินกู้		(18,200,000)	(9,300,000)
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมการออกพันธบัตรเงินกู้		(2,600)	-
เงินนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน		(2,764,510)	(2,245,400)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน		<u>12,224,972</u>	<u>(11,548,822)</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		<u>22,195,144</u>	<u>29,033,500</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม		<u>36,745,051</u>	<u>44,614,346</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 30 กันยายน	6.1	<u><u>58,940,195</u></u>	<u><u>73,647,846</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล)
ประธานกรรมการ

(นายฉัตรชัย ศิริโล)
กรรมการผู้จัดการ

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล
สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)

หมายเหตุข้อ	หน้า
1. ข้อมูลทั่วไป	11
2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน	11
3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ	14
4. การบริหารความเสี่ยง	14
4.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร	14
4.2 การดำรงเงินกองทุน	16
5. ประมาณการและข้อสมมติฐาน	17
6. ข้อมูลเพิ่มเติม	
6.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด)	17
6.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	17
6.3 เงินลงทุนสุทธิ	18
6.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	18
6.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	21
6.6 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	22
6.7 สินทรัพย์จัดชั้นตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด	23
6.8 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	24
6.9 สินทรัพย์อื่นสุทธิ	25
6.10 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	26
6.11 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	26
6.12 ประมาณการหนี้สิน	27
6.13 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังและภาวะผูกพัน	29
6.14 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	30
6.15 ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าระยะยาว	30

หมายเหตุข้อ	หน้า
6.16 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน	30
6.17 รายได้ดอกเบี้ย	31
6.18 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	31
6.19 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	31
6.20 หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	32
6.21 เงินนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	32
6.22 เงินสำรองตามกฎหมาย	32
6.23 อุดหนุนนโยบายรัฐ	33
6.24 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	38
6.25 การอนุมัติงบการเงิน	38

ธนาคารอาคารสงเคราะห์
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล
สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)

.....

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 317 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีอาคารและหรือที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 63 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร และมีสาขาอยู่ทั่วภูมิภาคในประเทศไทย

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 การจัดทำงบการเงินระหว่างกาล

งบการเงินระหว่างกาลนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลโดยเลือกนำเสนองบการเงินระหว่างกาลที่แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสดเช่นเดียวกับงบการเงินประจำปี ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเปิดเผยเฉพาะที่สำคัญ

การจัดทำงบการเงินระหว่างกาลนี้เพื่อให้ข้อมูลปัจจุบันเพิ่มเติมจากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 การใช้งบการเงินระหว่างกาลนี้จึงควรใช้ควบคู่กับงบการเงินสำหรับปีดังกล่าว

2.2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส.1/2559 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2559 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 งบการเงินที่เสนอได้รวมรายการบัญชีของสาขาทุกแห่ง โดยได้ตัดรายการระหว่างกันแล้ว

2.3 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ธนาคารได้นำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติแล้ว ซึ่งฝ่ายบริหารของธนาคารพิจารณาแล้วว่าไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการบัญชีและงบการเงินของธนาคาร

2.4 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและการตีความ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ มาตรฐานฉบับที่มีผลบังคับใช้ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	สินค้าคงเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางการบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ ความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	การด้อยค่าของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2561)	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2561)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2561)	การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2561)	การร่วมกิจการงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	การวัดมูลค่ายุติธรรม
ฉบับที่ 15	รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการต่ออายุ
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2561)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำ และปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เงินที่นำส่งรัฐ
ฉบับที่ 22 (ปรับปรุง 2561)	รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนจ่ายล่วงหน้า

ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

ผู้บริหารของธนาคารอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ หรือปรับปรุงใหม่ฉบับดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

การจัดทำงบการเงินระหว่างกาลธนาคารได้ใช้นโยบายการบัญชีและวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

4. การบริหารความเสี่ยง

4.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

4.1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่คู่สัญญาของธนาคาร (Counterparty) ไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้กับธนาคาร รวมถึงโอกาสที่คู่ค้าจะถูกปรับลดอันดับความเสี่ยงด้านเครดิต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

ในส่วนการพิจารณาให้สินเชื่อ นั้น ธนาคารมีนโยบายสินเชื่อ (Credit Policy) ซึ่งเป็นกรอบการดำเนินงานที่กำหนดขอบเขตวัตถุประสงค์ของการให้สินเชื่อเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการให้สินเชื่อเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงผลตอบแทนทางธุรกิจ ภาวะการแข่งขัน ความรับผิดชอบต่อสังคม และระดับความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้ ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดแนวทางการรับความเสี่ยงสินเชื่อ (Credit Risk Guideline) 2 ประเภท คือ แนวทางการรับความเสี่ยงทั่วไป (Credit Risk - General Guideline) เช่น การออกผลิตภัณฑ์สินเชื่อ การตรวจสอบเครดิตบูโร การกำหนดวงเงินให้สินเชื่อต่อหลักประกัน (LTV) ระยะเวลาการให้กู้ กำหนดการจ่ายดอกเบี้ยและชำระคืนเงินต้น การตั้งวงเงินสินเชื่อหลังจากได้รับอนุมัติสินเชื่อ การเรียกเก็บหนี้และการติดตามทวงหนี้ รวมถึงมีกระบวนการในการสอบทานสินเชื่อของลูกค้าและติดตามดูแลสินเชื่อที่ผ่านการอนุมัติแล้วอย่างสม่ำเสมอ และแนวทางการรับความเสี่ยงเฉพาะด้าน (Credit Risk - Specific Guidelines) เช่น การกำหนด LTV สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ธนาคารมีแนวทางการรับความเสี่ยงโดยให้มีการกำกับกันโดยผู้ประกอบการ หรือการพิจารณาประวัติการผ่อนชำระหนี้สม่ำเสมอ เป็นต้น

4.1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต (ต่อ)

โดยในกระบวนการวิเคราะห์สินเชื่อจะแบ่งออกเป็น

- 1) การตรวจสอบคุณสมบัติและการวิเคราะห์เบื้องต้นของผู้กู้ในภาพรวม การตรวจสอบคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด การตรวจสอบคุณสมบัติเรื่องข้อมูลรายได้ การตรวจสอบเกณฑ์หลักประกันในเบื้องต้น การพิจารณาเบื้องต้นจากปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้
- 2) กระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ (Credit Analysis) โดยพิจารณาข้อมูลที่ผ่านมาจากการพิจารณาตรวจสอบจาก SPOKES ข้อมูลหลักประกันตามรายงานประเมิน และมีการอนุมัติโดยนำเครื่องมือ Credit Scoring มาใช้ประกอบการพิจารณาสินเชื่อรายย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน ลดโอกาสความผิดพลาดจากการใช้ดุลยพินิจในการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ ธนาคารยังมีการกำหนดระดับการกระจุกตัวของสินเชื่อสูงสุด (Concentration Limits) ของแต่ละประเภทการกระจุกตัว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

ในกรณีของเงินให้สินเชื่อที่ปรากฏอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ผลเสียหายสูงสุดของความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้นได้ของธนาคาร คือ มูลค่าตามบัญชีสุทธิของเงินให้สินเชื่อในงบแสดงฐานะการเงินหลังจากหักค่าเผื่อผลขาดทุนต่าง ๆ แล้ว โดยยังไม่ได้นำถึงมูลค่าของหลักประกันใด ๆ นอกจากนี้ความเสี่ยงด้านเครดิตยังอาจเกิดจากภาวะผูกพันของรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินด้วย

สำหรับการกระจุกตัวทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของธนาคารนั้น เนื่องจากธุรกรรมทั้งหมดของธนาคารนั้นเป็นธุรกรรมภายในประเทศ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระจุกตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงิน

4.1.2 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินทั้งหมดที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Items) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income) และรายได้ ค่าใช้จ่ายอื่น ที่สัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยทางด้านสินทรัพย์ โดยเฉพาะเงินให้สินเชื่อจะมีการกำหนดจากอัตราดอกเบี้ยเป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว ชนิด MOR, MRR และ MLR เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นการลงทุนในพันธบัตรที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ตามระยะเวลาที่กำหนด ส่วนด้านหนี้สิน โดยเฉพาะเงินรับฝากตามระบบตลาดการเงินของประเทศไทยส่วนใหญ่จะประกอบด้วย เงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว และเงินฝากประจำที่เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ระยะสั้น

ธนาคารบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย โดยการวัดและประเมินมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรม (Net Interest Income Sensitivity) และการทดสอบวิเคราะห์ความแตกต่าง ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (Repricing Gap Scenarios Analysis) อย่างสม่ำเสมอถึงทดสอบสถานการณ์จำลอง (Stress Testing) เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย โดยหน่วยงานทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ผ่านเครื่องมือและระบบการวัดความเสี่ยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงตามขนาด และความซับซ้อนของธุรกรรมของธนาคาร นอกจากนี้เพื่อให้ระบบการบริหารความเสี่ยงมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ธนาคารจึงมีการทบทวนเครื่องมือและนโยบายในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน และการเงินของธนาคาร

4.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สิน และภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอกับปริมาณความต้องการใช้เงินของธนาคารได้ทันเวลา หรือจัดหาทุนได้ แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุน ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอก รวมถึงความไม่เหมาะสมของโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร

ธนาคารบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยปฏิบัติตามกฎระเบียบการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหรือระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมีฝ่ายบริหารการเงินเป็นผู้รับผิดชอบบริหารสภาพคล่องของธนาคารในการจัดหาแหล่งเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงการบริหารการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ทั้งนี้เพื่อให้ธนาคารมั่นใจว่าฐานะสภาพคล่องเหมาะสมและเพียงพอสอดคล้องกับภาวะตลาดในปัจจุบัน และในอนาคต โดยการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน และการเงินของธนาคาร

4.2 การดำรงเงินกองทุน

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนชำระแล้ว	20,320.33	20,320.33
สำรองตามกฎหมาย	23,605.34	21,242.80
เงินสำรองที่จัดสรรจากกำไรสุทธิ	1,200.00	1,200.00
กำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรร	26,715.61	26,211.67
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	71,841.28	68,974.80
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	7,113.89	6,469.81
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	7,113.89	6,469.81
เงินกองทุนทั้งสิ้น	78,955.17	75,444.61

ธนาคารได้คำนวณเงินกองทุนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่ สกส.7/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป ซึ่งธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 โดยมีเงื่อนไขว่าเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น โดยสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตคำนวณตามหลักเกณฑ์ ธปท. ที่ สกส.9/2559 และสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการเป็นการคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ ธปท. ที่ สกส.11/2559

4.2 การดำรงเงินกองทุน (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารดำรงเงินกองทุน เป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น ตามแนวทางและวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนี้

	อัตราร้อยละ	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินกองทุนทั้งสิ้น	13.87	14.58
เงินกองทุนชั้นที่ 1	12.62	13.33

5. ประมาณการและข้อสมมติฐาน

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจ การประมาณการ และตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้จะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน และในอนาคตที่ได้รับผลกระทบ ข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อการรับรู้จำนวนเงินในงบการเงิน

6. ข้อมูลเพิ่มเติม

6.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ข้อมูลเพิ่มเติมงบกระแสเงินสด)

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561		30 กันยายน 2560	
เงินสด		5,871.70		5,259.96
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	53,081.37		68,402.99	
(หัก) เงินฝากธนาคารประเภทประจำเกิน 3 เดือน	(12.88)	53,068.49	(15.10)	68,387.89
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		58,940.19		73,647.85

6.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561			31 ธันวาคม 2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย	5.63	-	5.63	2.46	-	2.46
ธนาคารพาณิชย์	43.70	53,000.00	53,043.70	25.95	31,442.00	31,467.95
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	0.34	12.88	13.22	0.11	12.70	12.81
รวม	49.67	53,012.88	53,062.55	28.52	31,454.70	31,483.22
นอก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	18.82	18.82	-	7.03	7.03
รวม	49.67	53,031.70	53,081.37	28.52	31,461.73	31,490.25

6.3 เงินลงทุนสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
	ราคาทุน/ราคา	ราคาทุน/ราคา
	ทุนตัดจำหน่าย	ทุนตัดจำหน่าย
ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด		
พันธบัตรรัฐบาล	40,893.25	50,423.15
เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด	37.50	37.50
รวมเงินลงทุนสุทธิ	40,930.75	50,460.65

ตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดเป็นการลงทุนในหุ้นสามัญของ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจบริการให้ข้อมูลทางด้านเครดิต

6.4 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

6.4.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินเบิกเกินบัญชี	2,108.08	2,374.25
เงินให้กู้ยืมรายย่อย	1,028,046.19	988,607.32
ลูกหนี้ดำเนินงานค้ำประกัน	2,655.45	1,691.93
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,032,809.72	992,673.50
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	3,976.41	4,067.74
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	1,036,786.13	996,741.24
(หัก) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		
1. เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธพท.		
- รายสินเชื่อ	(15,791.64)	(13,983.65)
2. เงินสำรองส่วนเกิน (หมายเหตุข้อ 6.4.4)	(59,909.64)	(53,450.23)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	961,084.85	929,307.36

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารจำหน่ายกลุ่มลูกหนี้ที่ดำเนินการขายทรัพย์สินทอดตลาดแล้ว แต่ทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้ที่พ้นระยะเวลาบังคับคดีออกจากเงินให้สินเชื่อไปจัดประเภทในสินทรัพย์อื่น โดยโอนคู่กับ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ จำนวน 8,255 ราย เป็นเงินจำนวน 791.92 ล้านบาท และ 8,152 ราย เป็นเงินจำนวน 800.19 ล้านบาท ตามลำดับ

ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินให้สินเชื่อจำนวน 1,032,809.72 ล้านบาท และ 992,673.50 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมเงินให้สินเชื่อที่เกิดจากการทำธุรกรรมเพื่อสนับสนุนมาตรการการเงินการคลังของภาครัฐ แต่มิใช่เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) เป็นจำนวน 129,724.12 ล้านบาท และ 114,520.75 ล้านบาท โดยจำแนกตามรายโครงการ ดังนี้

6.4.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อสานรัก ปี 2558	4,900.79	5,194.49
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อสานรัก ปี 2559	12,939.34	13,388.75
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อสานรัก ปี 2560	36,047.85	30,925.76
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อสานรัก ปี 2560 (จ.ชายแดนภาคใต้)	509.45	13.04
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อสานรัก ปี 2561	13,735.50	-
โครงการสินเชื่อที่อยู่อาศัยเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ (รายย่อย)	2,465.81	2,294.95
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อข้าราชการ ปี 2559	12,233.86	12,753.74
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อข้าราชการ ปี 2560	8,643.54	8,699.06
โครงการบ้าน ธอส. เพื่อผู้สูงอายุ ปี 2560 (หลักประกันทั่วไป)	16.15	16.25
โครงการบ้านกตัญญูเลี้ยงดูบุพการี ปี 2559	9,089.18	9,135.29
โครงการบ้านกตัญญูเลี้ยงดูบุพการี/1	3,120.54	3,088.75
โครงการบ้านเอื้ออาทร	26,022.11	29,010.67
รวม	129,724.12	114,520.75

6.4.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกค้า

	หน่วย : ล้านบาท					
	30 กันยายน 2561			31 ธันวาคม 2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	1,032,809.72	-	1,032,809.72	992,673.50	-	992,673.50

6.4.3 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น

	หน่วย : ล้านบาท					
	30 กันยายน 2561					
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	รวม
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	921,001.08	65,705.38	9,891.15	10,626.64	25,585.47	1,032,809.72
รวม	921,001.08	65,705.38	9,891.15	10,626.64	25,585.47	1,032,809.72

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 ธันวาคม 2560					
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	รวม
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	890,061.21	60,850.99	7,316.70	9,306.96	25,137.64	992,673.50
รวม	890,061.21	60,850.99	7,316.70	9,306.96	25,137.64	992,673.50

6.4.4 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561			
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ ¹⁾	อัตราที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (%)	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
- จัดชั้นปกติ	924,469.46	98,482.36	1	984.82
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	66,213.41	36,419.34	2	728.39
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	9,891.15	2,773.66	100	2,773.66
- จัดชั้นสงสัย	10,626.64	2,819.85	100	2,819.85
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	25,585.47	8,484.92	100	8,484.92
รวม				15,791.64
2. เงินสำรองส่วนเกิน				59,909.64
รวม	1,036,786.13	148,980.13		75,701.28

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2560			
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ ¹⁾	อัตราที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (%)	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
- จัดชั้นปกติ	893,639.43	98,789.44	1	987.90
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	61,340.51	32,792.71	2	655.85
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	7,316.70	1,971.09	100	1,971.09
- จัดชั้นสงสัย	9,306.96	2,458.15	100	2,458.15
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	25,137.64	7,910.66	100	7,910.66
รวม				13,983.65
2. เงินสำรองส่วนเกิน				53,450.23
รวม	996,741.24	143,922.05		67,433.88

¹⁾ ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นยอดคงค้างของต้นเงินที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับหลังหักหักประกัน

6.4.4 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์การจัดชั้น และการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 75,701.28 ล้านบาท และ 67,433.88 ล้านบาท (หมายเหตุ ข้อ 6.5) ซึ่งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวนดังกล่าวได้รวมเงินสำรองส่วนเกิน จำนวน 59,909.64 ล้านบาท และ 53,450.23 ล้านบาท ตามลำดับ โดยธนาคารกันเงินสำรองเพิ่มตามเกณฑ์คุณภาพ สำหรับลูกหนี้ด้วยคุณภาพรายย่อย เพื่อให้ธนาคารสามารถรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กรณีต้องกันสำรอง เพิ่มตามเกณฑ์คุณภาพโดยพิจารณาเป็นอัตราส่วนต่อเงินให้สินเชื่อในอัตราที่เหมาะสมตามนโยบายของธนาคาร ซึ่งมีการทบทวนทุกปี

เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญตามหลักเกณฑ์ของ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารระงับการรับรู้รายได้ ซึ่งถือเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 46,103.26 ล้านบาท และ 41,761.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.45 และ 4.19 ตามลำดับ

6.5 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561						รวม
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	ค่าเผื่อฯ ที่กันเพิ่ม	
ยอดต้นงวด	987.90	655.85	1,971.09	2,458.15	7,910.66	53,450.23	67,433.88
หนี้สงสัยจะสูญ	(3.08)	72.54	802.57	361.70	798.02	6,459.41	8,491.16
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(223.76)	-	(223.76)
ยอดปลายงวด	984.82	728.39	2,773.66	2,819.85	8,484.92	59,909.64	75,701.28

สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จำนวน 8,491.16 ล้านบาท ประกอบด้วยจำนวนที่ธนาคารกันเงินสำรองตามการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น จำนวน 2,031.75 ล้านบาท และได้กันเงินสำรองส่วนเกินจากเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นจำนวน 6,459.41 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2560						รวม
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	ค่าเผื่อฯ ที่กันเพิ่ม	
ยอดต้นงวด	935.28	410.59	1,919.35	2,233.51	9,251.58	44,874.82	59,625.13
หนี้สงสัยจะสูญ	52.62	245.26	51.74	224.64	88.66	8,575.41	9,238.33
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1,429.58)	-	(1,429.58)
ยอดปลายงวด	987.90	655.85	1,971.09	2,458.15	7,910.66	53,450.23	67,433.88

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จำนวน 9,238.33 ล้านบาท ประกอบด้วยจำนวนที่ธนาคารกันเงินสำรองตามการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น จำนวน 662.92 ล้านบาท และได้กันเงินสำรองส่วนเกินจากเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นจำนวน 8,575.41 ล้านบาท

6.6 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธนาคารทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	30 กันยายน 2561		
	จำนวนบัญชี	จำนวนหนี้ตาม บัญชีก่อนปรับ โครงสร้างหนี้	มูลค่ายุติธรรม
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้	36,972	30,582.97	-
รวม	36,972	30,582.97	-

หน่วย : ล้านบาท

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	31 ธันวาคม 2560		
	จำนวนบัญชี	จำนวนหนี้ตาม บัญชีก่อนปรับ โครงสร้างหนี้	มูลค่ายุติธรรม
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้	41,349	32,911.74	-
รวม	41,349	32,911.74	-

6.7 สินทรัพย์จัดชั้นตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

หน่วย : ล้านบาท

30 กันยายน 2561

	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบีย ค้างรับ	ทรัพย์สิน รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	983,779.69	-	397.84	984,177.53
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	68,779.79	-	68.41	68,848.20
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	10,522.85	-	10.87	10,533.72
จัดชั้นสงสัย	11,294.75	-	12.70	11,307.45
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	26,393.69	827.86	1,481.83	28,703.38
รวม	1,100,770.77	827.86	1,971.65	1,103,570.28

หน่วย : ล้านบาท

31 ธันวาคม 2560

	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบีย ค้างรับ	ทรัพย์สิน รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	921,581.65	-	292.36	921,874.01
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	62,932.89	-	49.76	62,982.65
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	7,688.00	-	6.79	7,694.79
จัดชั้นสงสัย	9,857.73	-	9.70	9,867.43
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	25,558.71	756.51	1,385.39	27,700.61
รวม	1,027,618.98	756.51	1,744.00	1,030,119.49

๑๗

6.8 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561			
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปลายงวด
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	10,986.91	3,518.64	1,185.28	13,320.27
รวมทรัพย์สินรอการขาย	10,986.91	3,518.64	1,185.28	13,320.27
(หัก) ค่าเผื่อการด้อยค่า	(3,279.37)	(534.35)	(309.11)	(3,504.61)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	7,707.54	2,984.29	876.17	9,815.66

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2560			
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปลายงวด
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	8,989.95	3,670.69	1,673.73	10,986.91
รวมทรัพย์สินรอการขาย	8,989.95	3,670.69	1,673.73	10,986.91
(หัก) ค่าเผื่อการด้อยค่า	(3,812.51)	-	(533.14)	(3,279.37)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	5,177.44	3,670.69	1,140.59	7,707.54

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขายเพิ่มขึ้นจำนวน 225.24 ล้านบาท และลดลงจำนวน 533.14 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเกิดจากการตั้งเพิ่มหรือการโอนกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีทรัพย์สินรอการขาย จำนวน 9,815.66 ล้านบาท และ 7,707.54 ล้านบาท ตามลำดับ ในจำนวนดังกล่าวได้รวมทรัพย์สินรอการขายที่อยู่ระหว่างดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ จำนวน 2,834.47 ล้านบาท และ 2,066.82 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 ธนาคารมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายหลังหักค่าใช้จ่ายในการจัดการ จำนวน 235.38 ล้านบาท (ค่าใช้จ่ายในการจัดการ จำนวน 45.41 ล้านบาท)

อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ เป็นมูลค่าที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก จำนวน 18,918.84 ล้านบาท และมูลค่าที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน จำนวน 941.96 ล้านบาท

6.9 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561		
	สินทรัพย์อื่น	(หัก) ค่าเผื่อ การด้อยค่า	สินทรัพย์อื่น สุทธิ
สิทธิเรียกร้อง - ลูกหนี้ดำเนินคดีรอรับคืน	5,633.42	(5,633.42)	-
ค่าธรรมเนียมรอรับคืน	972.74	(972.74)	-
ค่าธรรมเนียมเงินให้กู้รายย่อยระยะยาว	549.74	(88.84)	460.90
ลูกหนี้อื่น	82.10	(82.10)	-
ค่าเช่าค้างรับ - อสังหาริมทรัพย์	1.24	(1.17)	0.07
รายได้ค้างรับ	1.15	(0.70)	0.45
ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี	18.60	-	18.60
เงินประกันและมัดจำ	73.89	-	73.89
ลูกหนี้รอการชดใช้	364.96	(364.96)	-
พัสดुकงคลัง	0.24	(0.24)	-
ลูกหนี้จากการจำหน่ายหนี้ด้อยคุณภาพ	1,583.32	-	1,583.32
อื่น ๆ	387.70	-	387.70
รวม	9,669.10	(7,144.17)	2,524.93

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2560		
	สินทรัพย์อื่น	(หัก) ค่าเผื่อ การด้อยค่า	สินทรัพย์อื่น สุทธิ
สิทธิเรียกร้อง - ลูกหนี้ดำเนินคดีรอรับคืน	4,567.77	(4,567.77)	-
ค่าธรรมเนียมรอรับคืน	879.87	(879.87)	-
ค่าธรรมเนียมเงินให้กู้รายย่อยระยะยาว	412.32	(73.96)	338.36
ลูกหนี้อื่น	84.18	(84.18)	-
ค่าเช่าค้างรับ - อสังหาริมทรัพย์	1.24	(1.17)	0.07
รายได้ค้างรับ	1.33	(0.70)	0.63
ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี	20.79	-	20.79
เงินประกันและมัดจำ	73.18	-	73.18
ลูกหนี้รอการชดใช้	365.51	(365.51)	-
พัสดुकงคลัง	0.24	(0.24)	-
ลูกหนี้จากการจำหน่ายหนี้ด้อยคุณภาพ	1,583.32	-	1,583.32
อื่น ๆ	428.88	-	428.88
รวม	8,418.63	(5,973.40)	2,445.23

6.9 สินทรัพย์อื่นสุทธิ (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีลูกหนี้รอการชดใช้ จำนวน 364.96 ล้านบาท และ 365.51 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการกระทำทุจริตของพนักงาน ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนแล้ว

6.10 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561			31 ธันวาคม 2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
- ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	312.54	312.54	-	1,916.53	1,916.53
- ธนาคารพาณิชย์	-	955.00	955.00	-	-	-
รวม	-	1,267.54	1,267.54	-	1,916.53	1,916.53

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ จำนวน 312.54 ล้านบาท เป็นเงินกู้โครงการช่วยเหลือทางการเงิน แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 26 มกราคม 2555 และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง.12/2555 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ปี 2554 วงเงินตามโครงการทั้งสิ้น 300,000 ล้านบาท เป็นเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้สถาบันการเงินกู้ยืมไม่เกิน 210,000 ล้านบาท และเป็นเงินของสถาบันการเงินไม่ต่ำกว่า 90,000 ล้านบาท ในส่วนของธนาคารได้รับอนุมัติวงเงิน จำนวน 20,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี เบิกรับเงินกู้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2556 โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่กระทรวงการคลังไม่ค้ำประกัน อายุไม่เกิน 5 ปี

6.11 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561			31 ธันวาคม 2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
พันธบัตร						
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์	130,100.00	-	130,100.00	115,100.00	-	115,100.00
รวม	130,100.00	-	130,100.00	115,100.00	-	115,100.00

ในระหว่างงวดธนาคารออกพันธบัตร จำนวน 33,200.00 ล้านบาท และจ่ายชำระพันธบัตรที่ครบกำหนดชำระ จำนวน 18,200.00 ล้านบาท

รายละเอียดตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

ประเภทเงินกู้	ผู้ให้กู้	จำนวนเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	ระยะเวลา	ครบกำหนดชำระในปี	อัตราดอกเบี้ยร้อยละต่อปี
ในประเทศ					
พันธบัตรเงินกู้ - ธอส.	ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงิน	130,100	3 - 15 ปี	2561 - 2576	1.79 - 4.74

6.12 ประมาณการหนี้สิน

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	1,696.07	1,555.97
ประมาณการค่าใช้จ่าย	5.76	6.62
รวม	1,701.83	1,562.59

6.12.1 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ธนาคารมีการให้ผลประโยชน์ของพนักงานซึ่งประกอบด้วย ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ผลประโยชน์หลังออกจากงาน ทั้งที่เป็นประเภทโครงการผลประโยชน์ และโครงการสหทบเงิน (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 และข้อกำหนดของธนาคาร ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประมาณการหนี้สิน ผลประโยชน์ของพนักงานมีดังนี้

ประมาณการหนี้สินโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินตอบแทนความชอบในการทำงาน	1,554.29	1,420.28
ของที่ระลึกเนื่องจากเกษียณอายุ	38.99	36.67
เงินบำเหน็จ	6.16	5.63
รวมหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน	1,599.44	1,462.58
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน	18.85	18.85
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน	77.78	74.54
รวมหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	1,696.07	1,555.97

6.12 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

ผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงานประเภทโครงการผลประโยชน์ และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

ผลประโยชน์ของพนักงานประเภทโครงการผลประโยชน์

ผลประโยชน์ของพนักงานประเภทโครงการผลประโยชน์ ได้แก่ เงินตอบแทนความชอบในการทำงาน ของที่ระลึก เนื่องจากเกษียณอายุ และเงินบำเหน็จ ซึ่งไม่ได้จัดตั้งเป็นกองทุนแยกต่างหาก ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 ประกอบด้วยรายการ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	114.36	83.31
ต้นทุนดอกเบี้ย	23.13	21.60
ยอดคงเหลือปลายงวด	137.49	104.91

หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
ยอดคงเหลือต้นงวด	1,462.58	1,342.29
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	114.36	110.65
ต้นทุนดอกเบี้ย	23.13	28.59
ผลขาดทุนจากประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	36.42
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างงวด	(0.63)	(55.37)
ยอดคงเหลือปลายงวด	1,599.44	1,462.58

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ได้แก่ ของที่ระลึกเนื่องจากปฏิบัติงานมานาน ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 ประกอบด้วยรายการ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	6.65	5.33
ต้นทุนดอกเบี้ย	1.18	1.14
ยอดคงเหลือปลายงวด	7.83	6.47

6.12 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
ยอดคงเหลือต้นงวด	74.54	71.41
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	6.65	7.01
ต้นทุนดอกเบี้ย	1.18	1.49
ผลขาดทุนจากประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	1.00
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างงวด	(4.59)	(6.37)
ยอดคงเหลือปลายงวด	77.78	74.54

สมมติฐานจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ ซึ่งใช้ในการคำนวณหาภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงานประเภทโครงการผลประโยชน์ และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน มีดังนี้

	อัตราร้อยละ	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
อัตราคิดลด	2.11 %	2.11 %
อัตราการขึ้นเงินเดือนถัวเฉลี่ย	7.5 %	7.5 %
อัตราการลาออกถัวเฉลี่ย	0 % - 3 %	0 % - 3 %

6.12.2 ประมาณการขาดใช้ค่าเสียหาย

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีภาระขาดใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษา จำนวน 5.76 ล้านบาท และ 6.62 ล้านบาท ตามลำดับ ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์ ฎีกา

6.13 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าและภาระผูกพัน

6.13.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

ธนาคารมีคดีที่ถูกฟ้องเป็นจำเลยและเป็นจำเลยร่วมกับบุคคลอื่น จำนวน 100 คดี ซึ่งอยู่ระหว่างพิจารณาคดี 47 คดี ระหว่างอุทธรณ์ 22 คดี และอยู่ระหว่างฎีกา 31 คดี โดยมีทุนทรัพย์ในคดีความรวม จำนวน 295.31 ล้านบาท นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วเป็นคดีที่อยู่ระหว่างพิจารณา

6.13.2 ภาระผูกพัน

ธนาคารมีภาระผูกพันซึ่งเกิดจากการออกหนังสือสัญญาค้ำประกันสาธารณูปโภคให้กับลูกค้า ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 13.52 ล้านบาท

6.14 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

จำนวนของยอดคงค้างที่เกิดขึ้นกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ (นอกจากที่เปิดเผยไว้แล้ว) มีรายละเอียด ดังนี้

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อแก่พนักงานชั้นบริหารตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการฝ่ายขึ้นไป จำนวน 142.41 ล้านบาท และ 134.37 ล้านบาท ตามลำดับ

ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อแก่สมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลตามย่อหน้าแรก โดยมียอดคงค้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 18.93 ล้านบาท และ 15.59 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 ธนาคารมีผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่ผู้มีอำนาจในการจัดการโดยเป็นค่าตอบแทน จำนวน 5.33 ล้านบาท และ 8.95 ล้านบาท ตามลำดับ

6.15 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าระยะยาว

ธนาคารมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่า ตามสัญญาเช่าโดยมีส่วนที่ครบกำหนดชำระตามระยะเวลานับตั้งแต่วันที่ ในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561			
	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1-5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าอาคาร/สถานที่	81.74	58.62	0.27	140.63
สัญญาเช่ารถยนต์	58.08	70.81	-	128.89
สัญญาเช่าระบบสื่อสารโทรคมนาคม	11.29	9.43	-	20.72
สัญญาเช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	38.27	52.90	-	91.17
รวม	189.38	191.76	0.27	381.41

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2560			
	ภายใน 1 ปี	ระหว่าง 1-5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าอาคาร/สถานที่	76.67	60.98	0.41	138.06
สัญญาเช่ารถยนต์	42.51	30.69	-	73.20
สัญญาเช่าระบบสื่อสารโทรคมนาคม	16.92	5.71	-	22.63
สัญญาเช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	39.71	80.79	-	120.50
รวม	175.81	178.17	0.41	354.39

6.16 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

ฝ่ายบริหารเห็นว่าธนาคารดำเนินงานในส่วนงานธุรกิจและส่วนงานทางภูมิศาสตร์เดียว โดยพิจารณาจากความเสี่ยง และผลตอบแทนของธุรกิจ โครงสร้างของธนาคาร และระบบข้อมูลทางการเงินภายในที่เสนอต่อคณะกรรมการธนาคาร

6.17 รายได้ดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	540.34	634.28
เงินลงทุน	595.67	365.06
เงินให้สินเชื่อ	36,775.61	34,798.15
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>37,911.62</u>	<u>35,797.49</u>

6.18 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
เงินรับฝาก	10,551.52	9,966.47
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1.43	2.10
เงินนำส่งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	1,767.14	1,535.79
เงินกู้ยืม	2,870.21	2,518.39
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืม	50.27	57.79
อื่น ๆ	1.47	0.70
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	<u>15,242.04</u>	<u>14,081.24</u>

6.19 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		
การรับรอง รับอ่าวัด และการค้าประกัน	0.12	0.06
รายได้เบ็ดเตล็ดค่าธรรมเนียมคຸມນິຣັນຕຣ໌	556.13	417.52
รายได้ค่านายหน้าประกันภัย	206.85	220.74
เงินให้สินเชื่อ	95.32	106.93
อื่น ๆ	28.35	38.18
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	<u>886.77</u>	<u>783.43</u>
(หัก) ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	(13.10)	(16.44)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	<u>873.67</u>	<u>766.99</u>

6.20 หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		
การดำเนินการธุรกรรมปกติ	8,490.37	9,319.62
การดำเนินการธุรกรรมนโยบายรัฐ	528.56	505.02
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	9,018.93	9,824.64

6.21 เงินนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

กำไรสุทธิปี 2560

ตามมติคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 3/2561 วันที่ 23 มีนาคม 2561 มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิ ปี 2560 นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จำนวน 5,237.06 ล้านบาท โดยธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินงวดที่ 1 ประจำปี 2560 จำนวน 2,472.69 ล้านบาท เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560 คงเหลือเงินนำส่งรายได้แผ่นดิน จำนวน 2,764.37 ล้านบาท และธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังกำหนด เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 จำนวน 2,764.51 ล้านบาท

กำไรสุทธิปี 2559

ตามมติคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 2/2560 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิปี 2559 นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จำนวน 4,283.08 ล้านบาท โดยธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินงวดที่ 1 ประจำปี 2559 จำนวน 2,063.00 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 คงเหลือเงินนำส่งรายได้แผ่นดิน จำนวน 2,220.08 ล้านบาท และธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังกำหนด เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2560 จำนวน 2,245.40 ล้านบาท

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง มีบันทึกข้อความที่ กค.0819.1/6165 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ให้ธนาคารนำส่งเงินรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม จำนวน 41.60 ล้านบาท โดยธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินเพิ่ม เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2560

ในปี พ.ศ.2560 ธนาคารได้นำส่งเงินรายได้แผ่นดินงวดที่ 2 ในอัตราร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิสำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2560 จำนวน 2,472.69 ล้านบาท ตามมติคณะกรรมการธนาคารครั้งที่ 10/2560 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560

6.22 เงินสำรองตามกฎหมาย

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีเงินสำรองตามกฎหมาย จำนวน 23,605.34 ล้านบาท และ 21,242.80 ล้านบาท ตามลำดับ การตั้งเงินสำรองตามกฎหมาย ธนาคารได้ปฏิบัติตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดให้ธนาคารตั้งเงินสำรองธรรมดาไว้เพื่อชดเชยด้วยการจ่ายจากกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบแห่งกำไรสุทธิ

6.23 ธุรกรรมนโยบายรัฐ

6.23.1 ข้อมูลโดยสรุปสำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ

สินทรัพย์และหนี้สิน	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
<u>สินทรัพย์</u>		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	62,444.90	29,866.56
รวมสินทรัพย์	62,444.90	29,866.56
<u>หนี้สิน</u>		
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	-	-
รวมหนี้สิน	-	-

รายได้และค่าใช้จ่าย	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	1,308.57	799.75
(หัก) ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	(941.46)	(618.20)
หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	(528.56)	(505.02)
ขาดทุนสุทธิ	(161.45)	(323.47)

6.23.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
มาตรการเพื่อส่งเสริมการให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง	เพื่อสนับสนุนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนสินเชื่อที่อยู่อาศัยให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง	ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2558 เป็นต้นไป	18,696.59	19,840.08
บ้านประชารัฐ	เพื่อให้ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ครอบคลุมทั้งผู้มีรายได้ประจำ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีรายได้นอกระบบหรืออาชีพอิสระ ที่ไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยมาก่อน ให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ทั้งนี้ให้รวมถึงการกู้เพื่อซ่อมแซมและ/หรือต่อเติมที่อยู่อาศัย	ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2559 เป็นต้นไป	10,141.97	10,024.69
บ้านธนารักษ์ประชารัฐ	เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วไป ที่ไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมาก่อน ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง บนที่ดินราชพัสดุ รวมถึงผู้ที่ต้องการซ่อมแซมหรือต่อเติมที่อยู่อาศัย ที่ปลูกสร้างบนที่ดินราชพัสดุ	ตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2559 เป็นต้นไป	2.79	1.79
สวัสดิการแห่งรัฐ (เฉพาะผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ไม่เกิน 1 ล้านบาท)	เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชาชนผู้ได้รับสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และประชาชนผู้มีรายได้น้อย (รายได้ไม่เกิน 25,000 บาท ต่อเดือน) ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง	กำหนดระยะเวลายื่นคำขอเงินตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 และสิ้นสุดระยะเวลาทำนิติกรรมวันที่ 28 ธันวาคม 2561 หรือเมื่อธนาคารให้สินเชื่อเต็มกรอบวงเงินของโครงการแล้ว	70.16	-

6.23.2 เงินให้สินเชื่อลูกหนี้ตามธรรมากรนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
สวัสดิการแห่งรัฐ (รายได้น้อยกว่า 25,000 บาท/เดือนหรือมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐไม่เกิน 2 ล้านบาท)	เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชาชนผู้ได้รับสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และประชาชนผู้มีรายได้น้อย (รายได้ไม่เกิน 25,000 บาท ต่อเดือน) ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง	กำหนดระยะเวลายื่นคำขอกู้เงินตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 และสิ้นสุดระยะเวลาทำนิติกรรมวันที่ 28 ธันวาคม 2561 หรือเมื่อธนาคารให้สินเชื่อเต็มกรอบวงเงินของโครงการแล้ว	19,615.77	-
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (บุคลากรภาครัฐ)	เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้กลุ่มบุคลากรภาครัฐ ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง	กำหนดระยะเวลายื่นคำขอกู้เงินตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 และสิ้นสุดระยะเวลาทำนิติกรรมวันที่ 28 ธันวาคม 2561 หรือเมื่อธนาคารให้สินเชื่อเต็มกรอบวงเงินของโครงการแล้ว	13,609.18	-
สวัสดิการแห่งรัฐ (จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่เกิน 1 ล้านบาท)	เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชาชนผู้ได้รับสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย (รายได้ไม่เกิน 25,000 บาท ต่อเดือน) และกลุ่มบุคลากรภาครัฐ ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาและมีความต้องการที่อยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานี	กำหนดระยะเวลายื่นคำขอกู้เงินตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 และสิ้นสุดระยะเวลาทำนิติกรรมวันที่ 28 ธันวาคม 2561 หรือเมื่อธนาคารให้สินเชื่อเต็มกรอบวงเงินของโครงการแล้ว	11.27	-

6.23.2 เงินให้สินเชื่อลูกหนี้ตามรัฐธรรมนูญและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	30 กันยายน 2561	31 ธันวาคม 2560
สวัสดิการแห่งรัฐ (จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่เกิน 2 ล้านบาท)	เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชาชนผู้ได้รับสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย (รายได้ไม่เกิน 25,000 บาท ต่อเดือน) และกลุ่มบุคลากรภาครัฐ ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาและมีความต้องการที่อยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานี	กำหนดระยะเวลายื่นคำขอกู้เงินตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2561 และสิ้นสุดระยะเวลาทำนิติกรรมวันที่ 28 ธันวาคม 2561 หรือเมื่อธนาคารให้สินเชื่อเต็มกรอบวงเงินของโครงการแล้ว	297.17	-
รวม			62,444.90	29,866.56

6.23.3 การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองรัฐธรรมนูญ

หน่วย : ล้านบาท

	30 กันยายน 2561				
	จำนวน (ราย)	ยอดสินเชื่อ คงค้าง	มูลค่าหลักประกัน	อัตราที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (%)	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธพท.					
- จัดชั้นปกติ	56,989	59,129.14	79,031.96	1	43.86
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	2,535	2,549.42	3,239.77	2	26.78
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	560	631.70	778.94	100	171.13
- จัดชั้นสงสัย	577	668.11	821.02	100	165.96
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	686	808.22	945.31	100	205.99
รวม					613.72
2. เงินสำรองส่วนเกิน					926.02
รวม	61,347	63,786.59	84,817.00		1,539.74

6.23.3 การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองธรรมาภิบาลนโยบายรัฐ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2560				
	จำนวน (ราย)	ยอดสินเชื่อ คงค้าง	มูลค่าหลักประกัน	อัตราที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (%)	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.					
- จัดชั้นปกติ	26,913	27,847.40	36,537.21	1	16.77
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	1,493	1,582.07	2,018.93	2	7.81
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	323	371.30	450.15	100	99.75
- จัดชั้นสงสัย	470	550.77	659.05	100	147.14
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	348	421.07	497.24	100	104.61
รวม					376.08
2. เงินสำรองส่วนเกิน					635.10
รวม	29,547	30,772.61	40,162.58		1,011.18

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพตามธรรมาภิบาลนโยบายรัฐที่ระงับการรับรู้รายได้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย สินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญ จำนวน 2,108.03 ล้านบาท และ 1,343.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.30 และ 4.36 ตามลำดับ

6.23.4 รายได้จากธรรมาภิบาลนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

รายได้จากลูกหนี้ธรรมาภิบาลนโยบายรัฐ	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
	- รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ธรรมาภิบาลนโยบายรัฐ	1,268.79
- รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิจากลูกหนี้ธรรมาภิบาลนโยบายรัฐ	39.78	24.47
รวม	1,308.57	799.75

6.23.5 ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2561	30 กันยายน 2560
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐ	692.28	465.03
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานธุรกรรมนโยบายรัฐ	249.18	153.17
รวม	<u>941.46</u>	<u>618.20</u>

6.24 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้จำหน่ายสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 2,072 บัญชี ภาระทางบัญชี จำนวน 1,012.16 ล้านบาท โดยได้ร่วมลงนามในสัญญาซื้อขายสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2561

6.25 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงินจากคณะกรรมการธนาคาร เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2561